

Bestyrelsens årsberetning 2011

2011 blev det første år under den nye overenskomst med kirkefunktionærerne. Det har sat yderligere fokus på menighedsrådene som arbejdsgivere, herunder i hvor høj grad de kan uddelegere deres håndtering af personaleforhold. Samtidig blev 2011 det første år med den nye budget- og regnskabsmodel, som skulle give større gennemsækelighed af, hvad pengene i Folkekirken går til, men samtidig stiller nye og øgede krav til håndteringen af regnskaber og budgetter. Alt sammen noget, som har øget presset på menighedsrådenes medlemmer og skabt bekymring for, om der kan skaffes nok frivillige til at stille op ved det forestående menighedsrådsvalg.

Dette skal naturligvis sammenholdes med, at den større økonomiske knaphed på grund af den faldende indtægt fra kirkeskatten øger behovet for besparelser og gør det stadig mere påtrængende at overveje, hvilke kirker man eventuelt vil kunne tage ud af brug. Der er gjort ihærdige forsøg på at sammenlægge sogne i pastorater og fællessogne, men ikke alle er blevet kronet med held. Vi har således i 2011 set eksempler på opløsning af både pastorater og fællessogne. Det skal i denne forbindelse understreges, at ændringer af sogne- og pastoratsgrænser ligger i biskoppens og ministeriets hænder, altså niveauerne over både menighedsråd og provstiudvalg. Men de konkrete konsekvenser er en udfordring til den lokale ledelse.

Nogle steder er fusionerne gået meget fint og tilsyneladende til alles tilfredshed. Men der lurder mange samarbejdsproblemer i en organisation, der er så sammensat som Folkekirken og præget af så mange engagerede, men forskelligartede menneskers indsats. Desuden er der mange af kirkens aktører, som absolut ikke bryder sig om indblanding ude- eller oppefra. Den udprægede tradition for konsensus som det ideelle grundlag for beslutninger i Folkekirken er god nok, men den stiller sig ofte i vejen for at få taget hånd om opstående konflikter, før de vokser sig store. Ved sammenlægninger i pastorater og sogne kan et indledningsvist fint samarbejde udvikle sig meget uheldigt, hvis ikke de første konflikter håndteres på den rigtige måde. Desværre har det sidste år vist flere triste eksempler herpå i Københavns Stift.

Høringer

Som det fremgik af sidste årsberetning fra bestyrelsen for Distriktsforeningen har denne bakket op om den udvidede praksis med deltagelse i høringer om generelle folkekirkelige spørgsmål. Det mest omtalte spørgsmål, der har været til høring i 2011, drejer sig om vielse af personer af samme køn, hvor den seneste kirkeminister har lagt sig på en linie, som klart afviger fra flere bispers og høringssvars holdning. Det er især betegnelsen

“ægteskab” og “ægtefolk” om de registrerede partnerskaber, som nogle biskopper, præster og lægfolk i Folkekirken har svært ved at acceptere, lige som hele spørgsmålet igen har rejst spørgsmålet om, hvad Folketinget egentlig kan forpligte den enkelte gejstlige til. Mens denne beretning udfærdiges, har vi endnu ikke set de sidste faser af lovforslagets skæbne.

Af andre vigtige forslag, der er til høring på alle niveauer fra menighedsråd og opefter, er en nærmere fastlæggelse og definition af provstestillingerne, herunder deres rekruttering og indhold. Det er i virkeligheden et af de vigtigste spørgsmål, som længe har været rejst, selv om det kan virke lidt tørt, og det står, mens dette skrives, højest på dagsordenen i Landsforeningens Kirke- og Strukturudvalg. Der synes at være en forståelse hos de fleste menighedsråd i dag for, at der er brug for en bedre koordinering af de stadig mere sparsomme ressourcer i Folkekirken, og at provsti-niveauet med de af menighedsrådsmedlemmerne valgte provstiudvalg må styrkes, lige som provstiembedet. Præsteforeningen er kritisk over for forslagene, som den mener kan indskrænke sognepræsternes handlefrihed. Men det generelle indtryk, formand Inge Lise Pedersen har fået på regionale møder med menighedsrådsmedlemmer over hele landet, er at der i menighedsrådene generelt er forståelse for den i virkeligheden ret moderate reform.

Presset på kirkerne i København

De mange krav, der stilles til Folkekirken fra forskellig side, mærkes nemlig i høj grad også lokalt. Presset på Folkekirken er størst i København, som nu har sogne hvor medlemmerne udgør mindre end halvdelen af beboerne. Antallet af provstier i distriktsforeningens område er lige blevet reduceret fra 9 til 7, idet Vor Frue og Vesterbro provstier, og Holmens og Østerbro provstier, er blevet sammenlagt. Det er ikke blot et udtryk for, at der skal spares yderligere to provstestillinger i Københavns Stift – det er også en bestræbelse på at koble de dyre historiske citykirker med deres små sogne sammen med brosgnene med deres større befolkningsgrundlag, for på den måde at skabe større økonomisk bæredygtighed inden for det enkelte provsti. Samtidig er presset for at nedlægge sognekirker taget til, og møder stigende forståelse. Dog desværre ikke altid i de sogne, som i givet fald skal ofre deres kirke.

I årsberetningen for 2010 nævnte vi opfordringen fra formanden for det kirkelige budgetudvalg for Københavns Kommune, Torben Larsen, om at hvert provstiudvalg skulle pege på mindst én kirke pr. provsti, der kunne tages ud af drift. I 2011 blev det klart, at det slet ikke er nok, og alene i det gamle Vesterbro Prosti regnes der nu med nedlæggelse af tre kirker. Også Stiftsrådet arbejder for øjeblikket med planerne om en større reduktion af kirker i København. Vi har langt fra set afslutningen på denne proces.

Distriktsforeningens rolle

Distriktsforeningen ser det i den forbindelse som sin opgave at støtte hele sin medlemskreds, d.v.s. alle menighedsråds-, provstiudvalgs- og stiftsrådsmedlemmer bedst muligt uden at gøre sig til part i de konkrete konflikter, som opstår når det lokale samarbejde bryder sammen. Hvad distriktsforeningen kan gøre, er at være et debatforum og alene eller i samarbejde med landsforeningen arrangere kurser, som gør medlemmerne bedre i stand til at håndtere de mange og komplicerede opgaver, de møder i deres dagligdag i Folkekirken. Endvidere er det bestyrelsens opgave at fungere som talerør for kirken i storbyen, især internt i Landsforeningen der som bekendt traditionelt har en overvægt af landsogne. Derfor er det så vigtigt, at der er interesse i menighedsrådene for at deltage i Landsforeningens årsmøde, som i 2012 finder sted 1.-3. juni, som sædvanlig på Hotel Nyborg Strand. Det er med stor tilfredshed, at bestyrelsen har noteret sig, at hele 30 menighedsrådsmedlemmer i år er opstillet som kandidater til Distriktsforeningens delegeretpladser.

Vi skal her igen minde om, at hvis en kandidat fra et menighedsråd bliver valgt som delegeret, er det ikke menighedsrådet, men distriktsforeningen, som betaler for vedkommendes rejse til og ophold på Nyborg Strand. Og at alle, som er tilmeldt som deltagere i årsmødet, har taleret i forsamlingen, som er det bredeste fælles debatforum i Den danske Folkekirke.

Kursusvirksomheden: To kurser er blevet afholdt i efteråret 2011, det ene i udbud fra Landsforeningen, om ansættelse af kirkefunktionærer, den 29.9. Det blev også afholdt på Frederiksberg den 13.9. Det andet kursus blev afholdt 29.10. og var distriktsforeningens eget: Inspirationsdag vedr. rekruttering til menighedsrådene. Hvor det første kursus fokuserede på menighedsrådets arbejdsgiverrolle og de konflikter, dette kan afstedkomme, var det andet centreret om, hvorledes man kan sammensætte det optimale menighedsråd, herunder hvordan man får den bedste dækning af de forskellige kapaciteter, der er brug for i et moderne menighedsråd.

Et tredje kursus fandt sted den 31.1.2012 og drejede sig om "Ledelse så der samarbejdes" – det blev et meget effektivt møde med en stærkt engageret deltagerkreds som fokuserede på en række typiske udfordringer, menighedsråd kommer ud for, med gruppearbejde om anonymiserede cases udviklet på basis af analyse af konkrete sager. – Distriktsforeningens bestyrelse modtager gerne ideer og ønsker til gamle og nye kurser, lige som til det løbende samarbejde med Landsforeningens kursusudvalg om den geografiske placering af landsforeningens kurser i hovedstadsom-rådet.

Menighedsrådsvalget 2012: Dette er rykket endnu nærmere på, og Landsforeningen er midt i planlægningen af sin valgkampagne, som "skydes i gang" den 1.3. Som nævnt

allerede i den forrige årsberetning er det også vigtigt i god tid at tænke over rekrutteringen til det kommende menighedsråd, herunder hvordan man fastholder værdifulde og erfarne medlemmer, som måske er ved at køre træet i de store og vanskelige opgaver, et moderne menighedsråd er stillet overfor, men samtidig sikrer fornyelsen ved at skaffe nye kræfter ind. Derfor vil Distriktsforeningens valgkursus i august inddrage elementer fra inspirationskurset vedr. rekruttering til menighedsrådene, som afholdtes 29.10.2011.

Med ønsket om et godt kirke- og valgår 2012 !

Distriktsforeningens bestyrelse

v/Karsten Fledelius, formand